

Prohlášení členů starých rodů vzhledem k nedotknutelnosti území Českého státu

Tato deklarace byla předložena presidentu republiky Edvardu Benešovi dne 17. září 1938 ve zvláštní audienci na pražském hradě. Autorem Deklarace byl Karel Schwarzenberg, čtena byla Františkem Kinským ve jménu signatářů, představitelů 10 starých rodů. Originál textu Deklarace zní takto:

Pane presidente,

Za těchto dnů všechny stavy a třídy našeho národa svorně projevují svou vůli, zabránit porušení starých hranic našeho státu. Proto i řada členů starých rodů naší vlasti nás pověřila, abychom se k Vám dostavili s podobným projevem. Věrnost k českému státu, který naši předkové pomáhali budovati a po tisíc let udržeti, je pro nás povinností tak samozřejmou, že jsme se rozmýšleli ji výslovně zdůrazniti. Považujeme za svou povinnost, uchovati dědictví svých otců, Země Koruny české byly pohromadě po tolik věků a přetrvaly spolu tolik bouří, že doufáme v přežití i těchto časů nepokoje a násilí.

Naše přání, aby staré hranice České koruny zůstaly neporušeny, vychází zajisté také ze starosti o budoucnost našich potomků i z pocitu odpovědnosti za svobodu a blaho českých Němců. Naši předkové vždy usilovali o přátelský poměr obou národů v zemi usazených a tak i my toužíme po tom, aby i naši krajané německého jazyka mohli sdílet s námi lásku k nedělitelné vlasti. Důvěřujeme, že se tak může státi. Zejména doufáme, že zásady křesťanské udrží v této zemi pořádek a vzdělanost.

Vyslovujíc víru v lepší budoucnost, ujišťujeme, že jsme si vědomi svých zděděných povinností k vlasti a ke státu, který byl domovem našich předků a jehož stará práva jsme vždy chtěli a i dnes chceme hájit.

Signatáři:

Karel Schwarzenberg, Jan z Lobkowitz, Z.R. Kinský,
František Kinský, Zdeněk z Kolowrat, Rudolf Czernín,
Leopold Sternberg, W. Colloredo-Mansfeld, Karel Parish,
Jindřich Dobrženský, Hugo Strachwitz, Karel Belcredi.

17. září 1938

Prohlášení české a moravské šlechty v září r. 1939

Slovutný pane presidente!

V poslední době bylo jednáno o postavení šlechty v českém národě a objevily se v tomto ohledu různé nejasnosti. Považujeme proto za vhodné v tomto směru podati některá vysvětlení.

Šlechta byla, jako všude, svou podstatou zřízením státním a jakožto celistvé společenství bývala ušetřena národnostních sporů. Její politické povinnosti bývaly určovány službou Českému státu a králi. Jádro tohoto stavu vždy ovšem patřilo k českému národu netoliko kulturně, nýbrž i krví a jazykem. Za ranných dob království, kdy celý venkov byl jazykově český, prostředí šlechty bylo rovněž takové. Tato šlechta, původem a jazykem česká, tvořila panující nebo politickou vrstvu Českého státu před vznikem monarchie domu Rakouského i dlouho potom. Zanechala nám památku své kultury v českých zpracováních rytířských zpěvů, v knihách zemských práv v názvosloví vojenském, ve svých hradech a zámcích a ve vybudování institucí kulturních. Rody, které sdílely po staletí osudy českého národa a neodcizily se nikdy svému kmeni, musí i dnes býti počítány k národu, jehož krev v jejich žilách koluje.

Vedle této ryze domácí šlechty přistěhovalo se průběhem dějin a usadilo se na území českého státu mnoho rodin původu cizího, nikoli však pouze německého. Tyto rodiny, jimž příslušelo místo na sněmu, jehož jednání se v Praze, Brně a Olomouci účastnily, a jimž příslušela i vrchnostenská moc, která je spojovala stálým správním stykem s lidem, splynuly v krajích českého jazyka s národem tak, že jejich různý původ nemůže ničeho změnit na jejich nepopíratelné příslušnosti k české národní pospolitosti.

Obdobně někteří, v německém prostředí žijící potomkové českých rodin, honosících se ryze českými jmény a vzešlých z nejstarší krve české, hlásí se k národu německému, který je u vědomí jejich německého smýšlení velmi ochotně za své syny uznává a v jejich českém původu žádné překážky nevidí.

Jsme přesvědčeni, že tak jako my přiznáváme těmto jedincům právo hlásiti se k národu, uprostřed něhož žijí, který za svůj zvolili a který je za své příslušníky přijímá, tak i se strany druhé nebude nikdo příslušníkům šlechtických rodin, zde usedlých, upíratí právo, aby se hlásili k českému národu, s nímž žili jejich předkové po generace, sdílejíce práva i povinnosti, dobré i zlé, byť rodiny ty nebyly po meči vždy původu českého.

Zděděná příslušnost k národní pospolitosti není tedy určována okolnostmi dne, nýbrž jest způsobena skutečností společenství života, politické, kulturní a hospodářské spolupráce, jednotou dějin, osudu a zodpovědnosti za budoucí generace národa.

Národ český, jemuž slavnostním způsobem byla zaručena Vůdcem národa německého a říšským kancléřem jeho národní svébytnost, zajisté může považovati za své právo i svou povinnost tvrditi se vším důrazem – kdyby o tom pochybnost vznikla – skutečnost, že má českou šlechtu jako svou složku, jež od těla národního se nikdy neoddělila a nikdy svým přičiněním oddělena nebude.

Při posledním sčítání lidu v Německé Říši byla příslušnost k národnosti postavena na základ dobrovolného přiznání. Příslušné správní předpisy vycházejí ze zásady, že každý jest příslušníkem národa, s nímž se cítí intimně spjat a k němuž se hlásí. Nepochybně se budou německé říšské orgány řídit touto zásadou i na zdejších území. V plné shodě s národem německým, který žádá ode všech svých příslušníků přesné konání všech povinností vůči národní pospolitosti, jsou důvodně i český lid a česká šlechta přesvědčeni o své sounáležitosti. Vycházejíce z přesvědčení o jednotě našeho národa ve všech složkách a zejména o tom, že potomci někdejších spolutvůrců a nositelů české státnosti ještě mohou svému národu a své

vlasti za všech poměrů platně posloužiti, chceme se vždy a za všech okolností hlásiti k českému národu.

V září 1939

Jindřich Battaglia
Mikuláš Bubna z Litic
a za svého otce Michala
Dr. Josef Colloredo-Mansfeld
Jeronym Colloredo-Mansfeld ml.
Jeronym Colloredo-Mansfeld st.
Weikhard Colloredo-Mansfeld
Rudolf hr. Czernin
Edmund hr. Czernin
Humprecht Czernin
Jan Děpold Czernin
Karel Dlouhoveský za sebe
a syny Jana a Karla
Jan Dobrzenský
Jan ml. Dobrzenský
Jindřich Dobrzenský
František Dobrzenský
Mikuláš Daczický z Heslowa za
sebe a bratra Bedřicha
Dr. Hugo Daczický z Heslowa
Fr. Bořek Dohalský za sebe a syna Jiřího
Bratři Hildprandtovi
Josef Hrubý z Jelení
Kerssenbrock za sebe a za svého bratra
Klementa Kerssenbrocka
Z. R. Kinský
František Kinský
Bedřich Karel Kinský
Alfons Kinský
Josef Kinský
František Antonín Kinský
Hanuš Kolowrat-Krakowský
Jaroslav Lobkowicz za sebe a Kl.
Kerssenbrocka st.
Mořic Lobkowicz
Bedřich František Lobkowicz
Josef Lobkowicz
Mensdorf-Pouilly

Jaroslav Lobkowicz (ml.)
JUDr. Jan Lobkowicz
Alfons Paar
Karel Parish

Ing. Ervin Nádherný
Jan Pálffy jménem svým
a za hr. Františka Josefa Czernina
Dr. Oskar Nádherný
Dr. Frant. Schoenborn, též
za svého bratra Ervina
Karel Schwarzenberg
František Schwarzenberg
a za Otakara Dobrzenského
Leopold Sternberg
Arnošt Thun-Hohenstein
Theodor Podstatský
Hugo Strachwitz
Karel Belcredi
Alfons Karel Mensdorf-Pouilly
Dr. Gustav Kálnoky
Richard Belcredi
Jindřich Belcredi
Alois Serényi
Edmund Mensdorf-Pouilly
Dr. Ing. Karel Pálffy
Dr. Bohuš Rieger
Dr. Arnošt Schwarzenberg
Schlik
František Schlik
Zikmund Schlik
Jindřich Schlik
Max Wratislaw
Jan Mladota
Jiří Sternberg
Jos. Osv. Wratislaw
Maxmilián Wratislaw
René Baillet Latour